

Okulistyka - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Okulistyka
Kod przedmiotu	12.0-WL-Lek-O
Wydział	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Kierunek	Lekarski
Profil	praktyczny
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie sześcioletnie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	8
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr n. med. Krzysztof Szmatoch

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	30	2	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	30	2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Przekazanie wiedzy z zakresu etiopatogenezy, profilaktyki i leczenia schorzeń okulistycznych oraz wpływu chorób ogólnoustrojowych na narząd wzroku. Nabycie umiejętności przeprowadzenia pełnego badania okulistycznego oraz rozpoznawania i leczenia schorzeń narządu wzroku, określania wskazań do konsultacji okulistycznej u pacjentów cierpiących na choroby ogólnoustrojowe, udzielania pierwszej pomocy w ostrych przypadkach okulistycznych i stanach nagłego zaniewidzenia oraz doboru i interpretacji badań dodatkowych. Zapoznanie studentów z najnowszymi osiągnięciami naukowymi w okulistyce.

Wymagania wstępne

Znajomość anatomii, etyki lekarskiej, fizjologii oraz umiejętność zebrania wywiadu medycznego w pełnym zakresie i nawiązywania kontaktu i prowadzenia rozmowy z pacjentem w różnym wieku i stopniu sprawności funkcjonalnej.

Zakres tematyczny

Wykłady

1. Anatomia i fizjologia narządu wzroku. Farmakologia i farmakoterapia okulistyczna.
2. Specyfika badania okulistycznego. Wady refrakcji i ich leczenie.
3. Badania diagnostyczne w okulistyce.
4. Postępowanie zachowawcze i operacyjne w urazach narządu wzroku.
5. Choroby oczodołu i aparatu ochronnego oka.
6. Choroby spojówki, rogówki i twardówki.
7. Choroby soczewki i ich leczenie.
8. Rozpoznanie i leczenie schorzeń błony naczyniowej.
9. Choroby ciała szklistego i siatkówki i ich leczenie.
10. Choroby nerwu wzrokowego.
11. Jaskra.
12. Nowotwory narządu wzroku.
13. Schorzenia ogólne a narząd wzroku.
14. Zagadnienia genetyki z zakresu schorzeń narządu wzroku.
15. Wybrane zagadnienia z okulistyki dziecięcej. Choroba zezowa.

Ćwiczenia

1. Powtórka z anatomii i fizjologii. Zebranie wywiadu okulistycznego i ogólnego. Najczęstsze przyczyny zgłoszenia się chorego do okulisty („czerwone oko”, ból, zaburzenia widzenia centralnego, inne niepokojące chorego objawy, „biała źrenica” Zgodność wywiadu z badaniami obiektywnymi. Wywiad w przypadkach urazowych i wypadkowych.
2. Badanie ostrości wzroku z daleka i z bliska (tablice Snellena, ETDRS, rzutnik optotypów). Badanie ostrości wzroku u dzieci. Wykrycie wady wzroku. Akomodacja - badanie punktu bliży i dali wzrokowej, zakres akomodacji. Rozstaw źrenic. Badanie refrakcji oka: kaseta okulistyczna, foropter, próba Dondersa, skiaskopia, autorefraktometr. Badanie okularów chorego, frontofokometr. Recepta na okulary. Preysbyopia.
3. Badanie pola widzenia metodą konfrontacyjną, perymetria kinetyczna, perymetria statyczna, kampimetria, Test Amslera. Badanie rozpoznawania barw. Lampa Wilczka, Tablice Ishihary, Test panel D-15 i D-100, Kontrastometria, Test oślnienia.

- 4. Badanie w świetle dziennym. Badanie odruchów źrenicznych na światło, zbieżność i nastawność. Badanie fizykalne czaszki i oczodołu. Badanie osadzenia i ruchomości gałek ocznych. Egzofthalmometr. Badanie powiek, ocena szpary powiekowej, odwracanie powieki górnej. Badanie gruczołu łzowego i dróg łzowych. Próba Shirmera. Zgłębnikowanie i płukanie dróg łzowych.
- 5. Badanie szczegółowe gałek ocznych w ciemni: Lampa szczelinowa (biomikroskop) Badanie odcinka przedniego gałki ocznej w świetle rozproszonym, ogniskowym bezpośrednim, przyogniskowym pośrednim, w półcieniu, w świetle przepuszczonym i w przekroju optycznym. Badanie spojówki i twardówki. Ocena morfologii rogówki, ocena powierzchni rogówki, ocena morfologii komórek śródbłonna, badanie czucia rogówki. Pachymetria. Ocena komory przedniej i tęczówki. Efekt Tyndalla. Badanie soczewki, wykrywanie zaćmy. Badanie ciała szklistego. Ocena przezierności ciała szklistego. Gonioskopia.
- 6. Ocena kliniczna tylnego odcinka gałki ocznej. Praktyczna umiejętność oceny szczegółów dna oka oftalmoskopem w obrazie prostym i odwróconym i jego interpretacja w zakresie oceny tarczy nerwu wzrokowego, plamki i dużych naczyń (obrzęk tarczy nerwu wzrokowego i wylewy, brak różowego refleksu). Badanie w świetle bezczerwienym. Ocena dna oka w lampie szczelinowej przy użyciu soczewki Goldmanna i Volka. Wziernik stereoskopowy Fisona
- 7. Badanie przedniego i tylnego odcinka u pacjentów hospitalizowanych i ambulatoryjnych c.d.
- 8. Badanie ustawienia i ruchów gałek ocznych. Cover Test, badanie kąta zeza krzyżem Maddoxa, badanie korespondencji siatkówek, Zezy ukryte (heteroforia) i zezy jawne - metody badania i leczenie. Badanie fiksacji. Pomiar kąta zeza: wizuskop, pryzmaty. Metody badania widzenia obuocznego. Badanie dwojenia. Wzrokowe odruchy lokalizacyjne. Synoptofor. Badanie oczopląsu.
- 9. Badanie ciśnienia wewnątrzgałkowego - techniki badań (palpacyjna, impresyjna Shiōtza, aplanacyjna Goldmanna, metody bezdotykowe) Badanie pola widzenia orientacyjnego, kinetycznego i komputerowe badanie perimetrii statycznej.
- 10. Ultrasonografia w prezentacji A i B - zastosowanie praktyczne w okulistyce. Ultrasonografia odcinka przedniego (UBM) i ultrasonografia Dopplerska zastosowanie w okulistyce.
- 11. Farmakoterapia w okulistyce. Podstawowe leki okulistyczne stosowane do leczenia stanów chorobowych oka i do badań diagnostycznych. Rola inhibitorów VEGF w okulistyce. Badania elektrofizjologiczne: elektrookulografia (EOG), elektretinografia (ERG błyskowy, PERG), wzrokowe potencjały wywołane (VEP), techniki wieloogniskowe - elektretinogram wieloogniskowy (mfERG).
- 12. Praktyczne postępowanie w urazach narządu wzroku. Zabiegi lecznicze- techniki odwracania powiek, przemywanie oczu, zakrapianie leków, zakładanie maści. Badanie czucia rogówki. Badanie wydzielienia łez. Zabieg płukania dróg łzowych. Rozpoznanie stanów okulistycznych wymagających natychmiastowej pomocy specjalistycznej i udzielenie wstępnej, kwalifikowanej pomocy w przypadkach urazów fizycznych i chemicznych oka. Zastosowanie metod badań obrazowych w okulistyce (RTG, MR oczodołu i OUN).
- 13. Przygotowanie pacjenta do operacji okulistycznych, wskazania i przeciwwskazania do operacji okulistycznych. Ocena mocy soczewek wewnątrzgałkowych przed operacją zaćmy (metody komputerowe i ultrasonograficzne).
- 14. Sala operacyjna. Demonstracja operacji okulistycznych i sprzętu medycznego. Zabiegi operacyjne i drobne zabiegi chirurgiczne wykonywane w przypadkach różnych schorzeń gałki ocznej. Operacyjne leczenie zaćmy, jaskry oraz chorób ciała szklistego i siatkówki
- 15. Lasery w okulistyce. Angiografia fluoresceinowa. Badanie OCT tarczy nerwu wzrokowego i plamki - wykorzystanie w okulistyce.
- 16. Zaliczenie ćwiczeń. Przedstawienie przypadku klinicznego. Dopuszczenie do egzaminu.

Metody kształcenia

Wykład: metoda podająca, wykład informacyjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych Ćwiczenia: metoda rozwiązywania problemów klinicznych, przygotowanie sprawozdań z przypadków klinicznych, dyskusja; realizowane w grupach 5-osobowych na oddziale okulistycznym i w poradni.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna zasady prowadzenia badań naukowych, obserwacyjnych i doświadczalnych oraz badań in vitro służących rozwojowi medycyny	• B_W34	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja - kolokwium - test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	- Wykład - Ćwiczenia
rozpoznaje i umie postępować w nagłych przypadkach okulistycznych, potrafi udzielić pierwszej pomocy okulistycznej (płukanie worka spojówkowego, usuwanie ciał obcych z worka spojówkowego)	• F_U20	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja - kolokwium - test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	- Wykład - Ćwiczenia
zna choroby narządu wzroku, w szczególności: a) zna i wyjaśnia przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach okulistycznych, b) zna okulistyczne powikłania chorób ogólnoustrojowych wraz z ich okulistyczną symptomatologią oraz pra-widłowe metody postępowania w tych przypadkach, c) postępowanie chirurgiczne w poszczególnych chorobach oka, d) zna podstawowe grupy leków stosowanych w okulistyce, ich działania niepożądane i interakcje, e) zna grupy leków stosowanych ogólnie, z którymi wią-żą się powikłania i przeciwwskazania okulistyczne oraz wyjaśnia ich mechanizm;	• F_W11	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja - kolokwium - test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
posiada wiedzę na temat podstawowego, przesiewowego badania okulistycznego(np.badania wady refrakcji)	• E.U19	• bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • kolokwium • test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Egzamin: w formie pisemnej (test jednokrotnego wyboru, pytania zamknięte i otwarte). Uzyskanie 60% punktów możliwych do zdobycia jest warunkiem zaliczenia wykładów i dopuszczenia Studenta do zajęć na oddziale (ćwiczenia).

Zaliczenie ćwiczeń: uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zajęć, przewidzianych do realizacji w ramach programu ćwiczeń. Ocenie podlegają sprawdziany wprowadzające do zajęć/tematu, kolokwia sprawdzające wiedzę po każdym bloku tematycznym – ocena pozytywna powyżej 60% uzyskanych punktów. W przypadkach nieobecności, Student powinien uzupełnić braki w terminie uzgodnionym z prowadzącym zajęcia.

Ocena końcowa to średnia arytmetyczna wszystkich form przewidzianych do realizacji przedmiotu. Wyniki średniej arytmetycznej ustala się zgodnie z zasadą: średnia 3,25 stanowi ocenę końcową 3,5; średnia 3,75 stanowi ocenę końcową 4,0; średnia 4,25 stanowi ocenę końcową 4,5; średnia 4,75 stanowi ocenę końcową 5,0.

Literatura podstawowa

1. Bradford CA. Okulistyka. Podręcznik dla studentów. Elsevier Urban & Partner 2006
2. Grzybowski A. Okulistyka. Edra Urban & Partner 2018

Literatura uzupełniająca

1. Alastair KO i wsp. (red. pol. Zagórski Z). Oksfordzki podręcznik okulistyki. Czelej 2009.
2. Kański JJ. Okulistyka kliniczna. Edra Urban & Partner 2017.
3. Niżankowska M. H. Okulistyka, podstawy kliniczne. PZWL Warszawa 2007.
4. Szaflik J. Diagnostyka kliniczna w okulistyce. Elsevier Urban & Partner 2008.
5. Szaflik J, Grabska-Liberek I, Izdebska J. Stany nagłe w okulistyce, PZWL Warszawa 2005.
6. Czasopisma dostępne w Bibliotece Uniwersyteckiej UZ, cyfrowe bazy danych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu; <http://www.bu.uz.zgora.pl/>

Uwagi

Zmodyfikowane przez mgr Beata Wojciechowska (ostatnia modyfikacja: 29-09-2019 23:18)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ